Nieuw keurmerk voor vechtsportscholen

Tekst: **IJdo Groot**

Iedereen mag een vechtsportschool beginnen: er worden vooralsnog geen eisen gesteld aan trainers en accommodaties voor kickboksen, thaiboksen en mixed martial arts. Dat heeft in het verleden geleid tot enkele onveilige vechtsportscholen met ondeskundige trainers, en zelfs tot een slecht imago voor de vechtsport. Om gemeenten waar vechtsportscholen actief zijn te laten weten wat voor vlees zij in de kuip hebben, heeft de Nederlandse Vechtsportautoriteit (VA) een keurmerk ontwikkeld. Het Keurmerk Vechtsportautoriteit wordt in januari 2021 gelanceerd.

In 2011 en 2012 vonden tijdens vechtsportevenementen enkele incidenten plaats, waaronder schietpartijen. Bij de incidenten waren criminele organisaties betrokken. De politie legde een link tussen vechtsport en de onderwereld en beïnvloedde zo de publieke opinie. De vechtsportsector kreeg een flinke deuk in het imago, dat ook al te lijden had onder dubieuze vechtsportscholen die de normen en waarden van de vechtsport niet zo nauw namen. Sommige ondeskundige trainers hadden weinig oog voor de gezondheid van de sporters, en er werd weinig geïnvesteerd in materiaal en in nette huisvesting. “Iedereen kan een bokszak in zijn schuur ophangen, zichzelf bombarderen tot trainer en een vechtsportschool beginnen”, stelt Farid Gamei, directeur van de Nederlandse Vechtsportautoriteit. “Er is namelijk geen overkoepelende bond voor kickboksen, thaiboksen en mixed martial arts, die normen kan stellen aan vechtsportscholen en evenementen. Deze onwenselijke situatie, en het destijds door de onderwereld bezoedelde imago van de sector, was voor het Ministerie van VWS aanleiding om een stuurgroep te laten onderzoeken wat hieraan kon worden gedaan.”

Met het Keurmerk kunnen de goede vechtsportscholen van de ondermaatse aanbieders worden onderscheiden

Vechtsportautoriteit

De conclusie van de stuurgroep luidde: richt geen nieuwe bond op, maar een vechtsportautoriteit. “Het oprichten van een overkoepelende bond die de drie sporten kan combineren, bleek niet efficient”, licht Gamei de keuze voor een vechtsportautoriteit toe. “Een Autoriteit kan zich richten op sportoverstijgende maatregelen, die niet door de verschillende bestaande bonden en vechtsportorganisaties alleen kunnen worden geïnitieerd.” Een jaar na dit advies van de stuurgroep, in 2017, werd de Nederlandse Vechtsportautoriteit (VA) opgericht. De VA werd de landelijke toezichthouder voor het kickboksen, thaiboksen en mixed martial arts (MMA). Daarnaast is het een onafhankelijk adviesorgaan voor gemeenten met betrekking tot deze vechtsporten.

De jonge organisatie stelde zich tot doel een gereguleerde, gezonde, veilige en goed georganiseerde vechtsportsector te bereiken en te bewaken. De VA ging hiermee voortvarend aan de slag en ontwikkelde onder meer een licentiesysteem voor trainers, juryleden, scheidsrechters en artsen. Ook werd een richtlijn uitgebracht voor vechtsportevenementen, die gemeenten een handvat geeft bij het verstrekken van

“Iedereen kan een bokszak in zijn schuur ophangen en een vechtsportschool beginnen”

vergunningen. “Voor veel gemeenten waren deze evenementen een soort black box. Ze wisten niet goed waar ze op moesten letten bij het beoordelen van de vergunningaanvraag. Moet er een arts aanwezig zijn? Welke eisen moeten worden gesteld aan de veiligheid? Moeten coaches een licentie hebben? Enzovoort. Samen met vele betrokkenen, waaronder Vereniging Sport en Gemeenten, het Ministerie van VWS, NOC*NSF en vertegenwoordigers van de vechtsportsector, hebben we een document opgesteld met eenduidige richtlijnen. Gemeenten waren hier blij mee. Een auditteam van de VA gaat regelmatig langs bij evenementen om te controleren of iedereen zich aan de richtlijn houdt.”

Sportscholen

In 2020 ontwikkelde de VA, ook weer samen met vele partners, een keurmerk. Hiermee kunnen de goede vechtsportscholen van de ondermaatse aanbieders worden onderscheiden. Gamei: “De vechtsportevenementen zijn een belangrijk uithangbord voor de sector, dus hiervoor dienden regels en richtlijnen te worden opgesteld, maar een goed georganiseerde en veilige vechtsport begint bij de vechtsportscholen. Zij dragen de waarden van de vechtsport uit naar een breed publiek. Bovendien is het belangrijk dat een trainer voor de groep staat, die zowel kennis van zaken heeft als een positieve invloed op het karakter van de pupillen. We hebben diverse sportscholen gevraagd aan welke normen, volgens hen, een sportschool zou moeten voldoen. De antwoorden hebben geleid tot het initiëren van het Keurmerk Vechtsportautoriteit. Alleen sportscholen die aan de normen en eisen voldoen, kunnen aanspraak maken op dit keurmerk.”

Het Keurmerk Vechtsportautoriteit betreft vijf thema’s: locatie en materialen, gedragsregels en omgangsnormen, gezondheid, het sporttechnisch kader en grensoverschrijdend gedrag. De vechtsportscholen moeten onder meer laten zien dat er een opgeleide en gelicenseerde trainer rondloopt, de locatie veilig is, er een goede EHBO-voorziening aanwezig is en de sportschool verzekerd is. Als aan deze en alle andere gestelde eisen en normen wordt voldaan, krijgt de sportschool het keurmerk. De vechtsportschool met het Keurmerk zal herkenbaar zijn aan een schildje op de gevel en een raam- of deursticker. Op de eigen website kan een digitale banner worden geplaatst. Op de website van VA worden de locaties en namen vermeld van alle vechtsportscholen die het Keurmerk toegekend hebben gekregen. Deze website zal in 2021 online komen.

Overgangsperiode

Vanwege de coronapandemie is de invoering van het keurmerk verschoven: niet dit jaar, zoals de bedoeling was, maar in januari 2021 zal het systeem worden gelanceerd.

Farid Gamei, directeur Nederlandse Vechtsportautoriteit

Vanaf dat moment hebben vechtsportscholen die meedoen aan wedstrijden, tot 1 januari 2022 om het Keurmerk Vechtsportautoriteit te verkrijgen. “We hebben een overgangsperiode ingesteld van een jaar. In dat jaar kunnen de sportscholen maatregelen treffen om te voldoen aan de minimale eisen en normen. Zoals bijvoorbeeld een trainer een EHBO-diploma laten halen.”

Vanaf 1 januari 2022 kunnen sportscholen zonder het Keurmerk Vechtsportautoriteit niet langer meedoen aan wedstrijden in Nederland. “Van de ongeveer 1.500 vechtsportscholen in Nederland doen er vijfhonderd mee aan wedstrijden. Voor de overige duizend sportscholen is het Keurmerk Vechtsportautoriteit geen keiharde verplichting, maar we gaan ervan uit dat ook zij het zullen aanvragen en graag toegekend krijgen. Met het Keurmerk kunnen zij aan het publiek, sporters en de gemeente laten zien dat zij hun zaken op orde hebben.”
Het Keurmerk is twee jaar geldig: na die twee jaar vindt een nieuwe toetsing plaats. Als de omstandigheden op een sportschool zijn verslechterd, kan het Keurmerk worden ingetrokken.

Controlebezoek

Ook tijdens die twee jaar geldigheid kan een vechtsportschool worden gecontroleerd. “De Keurmerkhouders zullen steekproefsgewijs worden bezocht door onze auditors”, zegt Gamei. “We hadden al een klein team van onafhankelijke controleurs dat het naleven van de richtlijnen tijdens evenementen controleerde, maar nu de sportscholen erbij komen, is dit jaar het team uitgebreid naar dertig mensen. Zij zullen de vechtsportscholen bezoeken en ter plekke beoordelen of de praktijk aansluit bij de informatie uit de aanvraag van het Keurmerk. Een sportschool die niet goed genoeg is, zal worden gestimuleerd de kwaliteit op te schroeven. Als bij een tweede controlebezoek de sportschool nog steeds ondermaats presteert, kan de VA de licentie voor het organiseren en deelnemen aan wedstrijden intrekken. De betrokken gemeente kan de sportschool uitsluiten van faciliteiten en subsidieprogramma’s. Ook kan zij de vergunningen weigeren voor het evenement dat de sportschool in de gemeente wil organiseren. Al deze maatregelen zullen alleen in het uiterste geval worden genomen. Ze zijn geen doel op zich, maar een instrument om de kwaliteit van de vechtsport te verbeteren.”

Zie ook www.vechtsportautoriteit.nl/keurmerk.

“Een sportschool die niet goed genoeg is, zal worden gestimuleerd de kwaliteit op te schroeven”